

Necessitats educatives específiques en els processos d'aprenentatge

Codi: 102026

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Educació Primària	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Nuria Grau Sancho

Correu electrònic: Nuria.Grau.Sancho@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Es recomana haver superat les assignatures "Aprenentatge i desenvolupament I-II" i "Diferències i inclusió", en el cas del Grau d'Educació Primària; i les assignatures "Inclusió Educativa: NEE" i "Desenvolupament de la personalitat 0-6" en el cas del Grau d'Educació Infantil.

Objectius

Aquesta assignatura forma part de la matèria Educació Inclusiva. En el marc de l'escola inclusiva actual, es fa necessari un context en el que el docent, com agent d'innovació i gestió de la diversitat, faciliti la transformació de l'escola ordinària a fi i efecte d'augmentar la seva capacitat per atendre a tot l'alumnat amb necessitats educatives relacionades amb els processos d'aprenentatge.

Els dos objectius formatius a aconseguir són:

1. Adaptar processos d'ensenyament-aprenentatge per donar resposta a les necessitats educatives de l'alumnat en contextos de diversitat.
2. Dinamitzar processos d'inclusió educativa dins un marc col·laboratiu en espais multiprofessionals.

Competències

- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació amb els estudiants i les seves famílies, atenent les necessitats pròpies dels estudiants. Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que tinguin en compte la igualtat de gènere, la equitat i el respecte cap als drets humans que conformen els valors de la formació ciutadana.
- Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant de forma individual com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar experiències de bones pràctiques en el procés d'inclusió educativa per abordar processos de col·laboració entre els diferents agents educatius.
2. Analitzar i identificar necessitats educatives dels estudiants per dissenyar estratègies d'ensenyament-aprenentatge en un context d'escola inclusiva.
3. Aportar idees i saber-les integrar en el treball conjunt de l'equip.
4. Comprendre el procés d'inclusió educativa per analitzar la pràctica docent i el context institucional que l'engloba.
5. Comprendre les necessitats de les famílies dels estudiants amb necessitats educatives específiques per aplicar estratègies d'intervenció i d'orientació i afavoridores de la inclusió educativa i social.
6. Conèixer les diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge dels estudiants per aplicar els recursos i serveis educatius que millorin l'atenció a la diversitat educativa i social.
7. Establir equips de treball per poder desenvolupar activitats de forma autònoma.
8. Relacionar la ciència amb les seves aplicacions tecnològiques, amb la seva incidència social en les situacions didàctiques pròpies de l'escola.

Continguts

1. Visió general de les necessitats educatives relacionades amb el desenvolupament i l'aprenentatge.
 - 1.1. Llenguatge verbal i Llectoescriptura.
 - 1.2. Desenvolupament del raonament lògic-matemàtic.
 - 1.3. Desenvolupament de les habilitats per l'atenció en l'aprenentatge.
 - 1.4. Desenvolupament motriu.
2. Procés de detecció i avaluació de les necessitats educatives relacionades amb els processos d'aprenentatge. Instruments d'avaluació i observació.
3. Intervenció i orientació amb relació a les necessitats educatives relacionades amb els processos d'aprenentatge.
 - 3.1. Pautes d'actuació i estratègies didàctiques.
 - 3.2. Programes d'intervenció: adaptacions curriculars.
 - 3.3. Provisió de serveis i projectes de suport educatiu. Paper de la família.

Metodologia

El protagonista en el procés d'ensenyament-aprenentatge és l'estudiant i sota aquesta premisa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura.

En primer lloc, es proposaran activitats presencials en gran grup, les quals consistiran en exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitzarà amb tot el grup classe i permetrà l'exposició dels principals continguts a través de la participació oberta i activa per part dels estudiants.

En segon lloc, es faran activitats presencials en petits grups, les quals es realitzaran en el marc del grup base i seran supervisades pel professorat i, mitjançant l'anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses, s'aprofundirà en els continguts i temàtiques treballades anteriorment en el gran grup. Aquest recull d'evidències mostraran l'aprofitament de les tasques realitzades per part dels estudiants i es revisaran al llarg del curs.

Finalment, es portarà a terme un treball pràctic (grup), i s'anirà elaborant al llarg del quadrimestre en relació a temàtiques concretes a escollir entre diverses que plantegi el professorat.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial en gran grup	45	1,8	5
Tipus: Supervisades			
Treballs supervisats i tutories	30	1,2	
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	75	3	5

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura és continuada i es basarà en una prova escrita al finalitzar tots els blocs, que tindrà un pes del 50% en la nota final de l'assignatura; el 50% de l'avaluació restant es repartirà entre activitats de classe (20%) i un treball pràctic (30%) i es realitzaran durant els dos blocs de l'assignatura. Totes les evidències hauran d'obtenir un mínim de 5 per poder fer mitjana.

L'assistència a les sessions presencials és obligatòria, l'estudiant ha d'assistir a un mínim del 80%. En cas contrari l'avaluació correspondrà a un No Avaluable.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit, se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria realitzant una re-avaluació final. En aquest cas, la nota màxima del bloc a recuperar serà un 5. En cap cas, la re-avaluació serà considerada per pujar la nota obtinguda. Per poder optar a la reavaluació, l'alumne ha d'haver estat prèviament avaluat en els treballs pràctics i en la prova escrita, els pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura. Ha d'haver obtingut una qualificació mínima de 3,5 en la mitjana de l'assignatura.

Si finalment no s'aprova alguna de les evidències significarà que no s'han assolit els mínims esperats i se suspendrà l'assignatura amb la qualificació corresponent a l'evidència suspesa. Quan l'estudiant no s'hagi presentat, o no hagi pogut aportar prou evidències d'avaluació que permetin una qualificació global de l'assignatura, en l'acta es consignarà la qualificació d'aquesta assignatura com a "No Avaluable".

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri, en les activitats que se li proposin, una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, doncs, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professor considera que no compleix aquests requisits.

Cal mostrar també, una actitud compatible amb la professió docent com a requisit per aprovar l'assignatura. Algunes competències són: escolta activa, respecte, participació, cooperació, empatia, amabilitat, puntualitat, no jutjar, argumentar, ús del mòbil adequat, etc.

Els resultats de l'avaluació de cadascuna de les evidències s'hauran de publicar en el campus virtual en el termini màxim de 15 dies després de la seva realització, i s'haurà d'oferir una data de revisió dintre dels 10 dies següents a la seva publicació.

D'acord a la normativa UAB, el plagiat o còpia d'algun treball o prova escrita es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0). Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor/a considera que un alumne està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.

El tractament de casos particulars, dubtes, suggeriments, etc., s'haurà de plantejar als/les professors/es del bloc corresponent.

L'avaluació d'aquesta assignatura segueix els Criteris i pautes generals d'avaluació de la Facultat de Ciències de l'Educació, segons l'Acord de la Comissió Ordenació Acadèmica 28 d'abril de 2011, 4 de juny de 2014 i 28 de maig de 2015.

Dates d'avaluació:

- L'avaluació de la prova escrita de l'assignatura (curs 2019-2020) serà l'11 de desembre de 2019.
- Pels alumnes que no superin la nota mínima de 5 en la prova escrita, se'ls proposarà una reavaluació que es realitzarà durant la primera setmana de febrer de 2020.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de classe	20%	0	0	2, 3, 4, 7, 8
Teoria	50%	0	0	5, 6
Treball pràctic	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 7, 8

Bibliografia

- Aranda Renduello, R.E. (Coord.) (2002). "Educación Especial". Madrid. Pearson Educación S.A.
- Arco Tirado, J.L. y Fernández Castillo, A. (Coords.) (2004). "Necesidades educativas especiales. Manual de evaluación e intervención psicológica". McGrawHill. Madrid.
- Cabrerizo, J. y Rubio, M.J. (2007). "Atención a la diversidad. Teoría y práctica". Madrid. Pearson Educación.
- Galligó, M. et al. (2003). "El aprendizaje y sus trastornos. Consideraciones psicológicas y pedagógicas". Barcelona. Ed. CEAC.
- Lozano, L. (2002). "La lectura. Estrategias para su enseñanza y el tratamiento de las dislexias". Huelva. Hergué Ed.
- Paula Pérez, I. (2003). "Educación Especial". McGrawHill. Madrid.
- Pérez Solís, M. (2003). "Orientación Educativa y dificultades de aprendizaje". Tomson. Madrid.
- Puigdemívol, I. (Coord.). (1998). "Necessitats educatives especials". Vic. Eumo.
- Rivas, R.M. y Fernández, P. (1994) "Dislexia, disortografía y disgrafía". Madrid. Pirámide.
- Salvador Mata, F. (1999). "Didáctica de la educación especial". Archidona. Edcs. Aljibe.
- Teberosky, A. y Solé, I. (1999). "Psicopedagogía de la lectura i l'escriptura". Barcelona. EDIUOC.

Enllaços web:

<http://www.edu365.cat>

<http://www.edu21.cat>

<http://www.educalia.org>

<http://www.didactalia.net>